

PRITARTA

Rokiškio rajono savivaldybės tarybos

2023 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. TS-51

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ANTIKORUPCIJOS KOMISIJOS 2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Rokiškio rajono savivaldybės 2019–2023 metų kadencijos tarybos Antikorupcijos komisija (toliau – Komisija) patvirtinta 2019 m. gegužės 31 d. savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-125 Komisijos sudėtis keitėsi 2022 m. savivaldybės tarybos nario mandato ir Komisijos pirmininko įgaliojimų atsisakius Stasiui Meliūnui. Savivaldybės tarybos 2022 m. liepos 29 d. sprendimu Nr.168 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 31 d. sprendimo Nr. TS-125 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės tarybos antikorupcijos komisijos sudarymo“ dalinio pakeitimo“ Komisijos nariu ir pirmininku paskirtas Virginijus Lukošius. Komisijos sudėtis šiuo metu:

Virginijus Lukošius – savivaldybės tarybos narys, Komisijos pirmininkas (Valiaus Kazlausko koalicija „Už laisvę augti“);

Zenonas Viduolis – savivaldybės tarybos narys, Komisijos pirmininko pavaduotojas (Visuomeninis rinkimų komitetas „Vieningi su Ramūnu Godeliausku“);

Ričardas Burnickas – savivaldybės tarybos narys (Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai);

Algis Čepulis – savivaldybės tarybos narys (Visuomeninis rinkimų komitetas „Antano Vagonio komitetas“);

Stanislovas Dambrauskas – savivaldybės tarybos narys (Lietuvos socialdemokratų partija);

Dalia Maželienė – savivaldybės tarybos narė (Darbo partija);

Lina Meilutė-Datkūnienė – savivaldybės tarybos narė (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga);

Egidijus Vilimas – savivaldybės tarybos narys (Partija „Tvarka ir teisingumas“);

Valdas Nauburaitis – Rokiškio miesto IV seniūnaitijos seniūnaitis;

Jonas Rubikis – Jūžintų seniūnijos Čivylų seniūnaitijos seniūnaitis;

Nijolė Čepukienė – Panemunėlio seniūnijos Panemunėlio gel. st. seniūnaitijos seniūnaitė;

Deividas Zaluba – Obelių seniūnijos Aleksandravėlės seniūnaitijos seniūnaitis“.

Visuomenės atstovai sudaro per 1/3 komisijos taip, kaip to reikalauja Komisijos veiklos reglamentas (nuostatai).

Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Komisijos atsakingojo sekretoriaus pareigas vykdo Rasa Baranovskienė.

Rokiškio rajono savivaldybės Antikorupcijos komisija teikia veiklos ataskaitą už 2022 metus ir einamųjų metų laikotarpį iki įgaliojimų pabaigos, t. y. kol prisieks ir veiklą pradės naujos sudėties savivaldybės taryba. Kadangi šio metu dėl esminių pakeitimų Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme yra rengiamas ir naujos redakcijos Rokiškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentas, Komisija siūlo reglamento rengimo komisijai šią nuostatą numatyti ir reglamente.

Antikorupcijos komisija savo veikloje vadovaujasi pagrindiniu Lietuvos įstatymu – Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Rokiškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Komisijos nuostatais ir kitais normatyviniais aktais, reglamentuojančiais vietos savivaldos veiklą ir korupcijos prevencijos politiką.

Antikorupcijos komisijos veikla, jos tikslai ir uždaviniai glaudžiai susiję su bendrosiomis valstybės antikorupcijos politikos nuostatomis, įtvirtintomis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos, Viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo valstybinėje tarnyboje ir kituose nacionalinės

teisėkūros normatyviniuose aktuose bei Rokiškio rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programa, patvirtinta savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. TS-266 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės administracijos 2020–2022 metų korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“.

Ataskaitiniu laikotarpiu Antikorupcijos komisija vykdė korupcijos prevencijos politiką Rokiškio rajono savivaldybėje, siekė sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybės riziką, šalinti veiksnius, sąlygojančius korupcijos pasireiškimą rajono savivaldoje, didino savivaldos institucijų veiklos skaidrumą, atvirumą ir prieinamumą, skatino nepakantumą korupcijos apraiškoms savivaldybės administracijoje, įstaigose, įmonėse ir organizacijose, fizinių asmenų veikloje.

Ataskaitiniu laikotarpiu organizuoti 4 komisijos posėdžiai. Pirmieji 2022 m. sausio ir kovo mėn. organizuoti posėdžiai, nežiūrint planuotų svarstyti klausimų svarbos, negalėjo priimti sprendimų svarstomais klausimais dėl nesusidariusio kvorumo. Abiejuose posėdžiuose dalyvavo atitinkamai 4 ir 5 komisijos nariai iš 12. Dėl pirmininkų kaitos Komisijos veikla 2022 m. buvo apmirusi.

Šių metų sausio 26 d. Komisijos posėdis įvyko dalyvaujant 8 nariams. Posėdyje išklaudyta Rokiškio rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programos, patvirtintos savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. TS-266 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės administracijos 2020–2022 metų korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ vykdymo ataskaita. Ataskaitą pristatė savivaldybės Civilinės metrikacijos ir archyvų skyriaus vedėja Aistė Sketerytė–Jasinevičienė, administracijos direktoriaus įsakymu paskirta atsakinga už korupcijos prevencijos programų ir planų rengimą, koordinavimą ir įgyvendinimą. Ji informavo, kad įvykdyta dauguma priemonių. Plano vykdymo ataskaitai Komisija pritarė. Kitu darbotvarkės klausimu posėdyje planuota susipažinti ir išnagrinėti rengiamą naujos redakcijos Rokiškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentą bei pateikti jo antikorupcinį vertinimą. Paaikškęs kad reglamentas tik pradėtas rengti, šis klausimas atidėtas kitam Komisijos posėdžiui. Tuo tikslu 2023 m. kovo 23 d. planuotas paskutinis šios kadencijos Komisijos posėdis, į kurį atvyko tik du Komisijos nariai. Ši prasto lankomumo tendencija neramina, nes stoja procedūriniai procesai, Prasčiausiai posėdžius lankė visuomenininkai – atokesnių vietovių seniūnaičiai. Naujos kadencijos savivaldybės tarybai formuojant komitetus, komisijas, darbo grupes reikėtų atkreipti dėmesį, kad į jas patektų kuo mažiau valdžios deleguotų narių, o dominuotų aktyvūs visuomenininkai.

Per ataskaitinį laikotarpį Komisija negavo nė vieno savivaldybės tarybos ar mero įpareigojimo dalyvauti atliekant savivaldybės institucijų parengtų teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą. Taryba ir meras Komisijai neskyrė ir kitokio pobūdžio užduočių, kaip numato Komisijos nuostatai, savivaldybės tarybos veiklos reglamentas ir kiti antikorupcijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai.

Nors savivaldybės interneto svetainėje yra nurodyti anoniminiai elektroninis paštas ir pasitikėjimo telefonas, bet per ataskaitinį laikotarpį nesulaukta nė vieno pranešimo apie galimai korupcinę veiklą ar neveikimą. Norisi tikėti, kad trūksta korupcijos apraiškų, o ne pasitikėjimo, bet faktai rodo, kad korupcija – daugiametė, lengvai besidauginanti, sunkiai sunaikinama piktžolė. Kaip pavyzdys, savivaldybės pavaldumo įstaigoje VšĮ „Rokiškio ligoninė“ Specialiųjų tyrimų tarnybos sulaikytas kyšininkavimu įtariamas gydytojas. Nors dabar ko ne visi kalba, jog seniai žinojo apie gydytojas pomėgį už savo darbą gauti daugiau nei sumoka valstybė, Komisija apie tai nesulaukė nė trumpos žinutės. Pritrūkome pasitikėjimo ar paprasčiausio pilietiškumo?

Šių metų pradžioje buvo paskelbti „Transparency International“ Lietuvos skyriaus 2022 m, spalio–2023 m. sausio mėnesiais atlikto savivaldybių skaidrumo tyrimo rezultatai ir reitingas. Deja, Rokiškio rajono savivaldybė šiame reitinge įvertinta 67 balais ženkliai atsiliko nuo bendro visų savivaldybių balo (85) ir atsidūrė tarp trijų blogiausiai įvertintų. Tačiau galime pasidžiaugti, kad detaliame tyrime būtent antikorupcinių priemonių, programų, veiksmų viešinimo srityje savivaldybė įvertinta maksimaliai – 100 proc. Tai didelis administracijos atsakingų darbuotojų, Komisijos ir buvusio Komisijos pirmininko S. Meliūno asmeninių pastangų rezultatas.

Apibendrinant rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos veiklą 2022 metais, įvertinant antikorupcinės veiklos ir pastangų veiksmingumą ir efektyvumą siekiant sukurti tvarią

atsparią korupcijai aplinką rajono savivaldybėje, pripažintina, kad toliau išlieka būtinumas tobulinti ir efektyvinti antikorupcinę sistemą, nuosekliai, novatoriškai vykdyti jos kompleksines poveikio priemones, šalinančias bet kokių korupcijos pasireiškimų tikimybę.

Konstatuotina, kad dėl objektyvių ir subjektyvių faktorių, neigiamai veikiančių antikorupcinės veiklos efektyvumą, ši veikla, deja, išlieka formali ir palyginti neefektyvi.

Remiantis Antikorupcijos komisijos atliekamos korupcijos prevencijos praktinės veiklos patirtimi, darytina išvada, kad, siekiant sukurti tvarią, korupcijai atsparią aplinką savivaldoje, būtina kelti visuomenės, visų lygių valstybės tarnautojų ir darbuotojų sąmoningumo, pilietiškumo, motyvacijos lygį, visomis įmanomomis formomis ir priemonėmis, formuoti žmonių nepakantumą bet kokioms korupcijos apraiškoms, skatinti nulinę toleranciją bet kokioms korupcijos formoms, tam pasitelkti tobulas, modernias švietimo programas ir tai daryti nuo pat vaikystės. Plėsti technologines galimybes, mažinančias žmogiškojo faktoriaus dalyvavimą viešųjų funkcijų administravime, toliau tobulinti valstybinių savivaldos įstaigų, atstovaujančių žmonių teisėtiems interesams, veiklos procesų teisinį reglamentavimą ir viešumą.
